

A Gazdasági Versenyhivatal szakmai feladatellátásra vonatkozó középtávú szakmai koncepciója (2024-2026)

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) státuszát és jogosítványait a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (*Tpvt. vagy Versenytörvény*) tartalmazza. A GVH autonóm, országos illetékességű államigazgatási szerv. A GVH az állami költségvetésben önálló fejezetet alkot, az élén a köztársasági elnök által kinevezett elnök áll, aki évente beszámol az Országgyűlésnek a GVH tevékenységéről és a Tpvt. alkalmazása során szerzett tapasztalatai alapján arról, hogy a gazdasági verseny tisztasága és szabadsága miként érvényesül. A GVH tevékenységét az Alaptörvény M) cikkével összhangban Magyarország piacgazdasági berendezkedése és gazdasági rendje meghatározó működési alapelvét jelentő tisztességes és szabad gazdasági verseny védelmére vonatkozó állami funkció fő letéteményeseként látja el. Magyarország európai uniós tagságából adódóan az Európai Unió versenyjogából fakadó követelmények érvényesítése is állami feladat, amely feladatot – az állami támogatásokkal összefüggő tevékenységek kivételével – szintén alapvetően a Versenyhivatal látja el. A GVH sajátos, egyéb közigazgatási szervektől eltérően szervezett struktúrában működik, ugyanakkor eljárására a mindenkor hatályos közigazgatási hatósági eljárási törvényt kiegészítő jelleggel megfelelően alkalmazni kell.

A GVH-nak a verseny védelme érdekében folytatott tevékenysége három pillérré épül: versenyfelügyeleti munkája során érvényesíti a magyar Versenytörvény és az uniós versenyjog szabályait (versenyfelügyelet), a rendelkezésére álló eszközökkel igyekszik a versenyjog érvényesülése érdekében szakmai segítséget nyújtani a területet érintő jogalkotáshoz (versenypártolás), illetve a verseny társadalmi elfogadottsága érdekében a versenypolitikai ismeretek terjesztésével és a verseny közgazdasági és jogi kérdéseivel foglalkozó szakmai közélet támogatásával hozzájárul a versenykultúra fejlesztéséhez (versenykultúra-fejlesztés).

A Versenyhivatal jogalkalmazói tevékenységét a Versenytörvény által meghatározott magatartások tekintetében folytatja, ezek az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolása, a jogsértő összehasonlító reklám, a kartellezés, az egyéb versenyt korlátozó megállapodások, a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalma és a fúziókontroll. A GVH a Versenytörvény mellett, illetve azzal összhangban uniós jogot is alkalmaz, amennyiben az adott ügyben felmerül a tagállamok közötti kereskedelem érintettsége. A GVH integrált jogalkalmazó hatóságként – számos más európai uniós versenyhatósághoz hasonlóan – a hagyományos versenyhatósági feladatok mellett fogyasztóvédelmi feladatokat is ellát. Fogyasztóvédelmi hatáskörében a GVH fellép a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokkal szemben, amennyiben azok a verseny érdemi befolyásolására alkalmasak. A verseny érdemi érintettségét az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, az érintett vállalkozás mérete határozza meg, illetve bizonyos feltételek megvalósulása esetén ezt a törvény vélelmezi. Fontos kiemelni, hogy az általános fogyasztóvédelmi feladatokat nem a GVH látja el. A GVH a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény felhatalmazása alapján fellép továbbá az olyan vállalkozásokkal szemben is, amelyek visszaélnak a jelentős piaci erejükkel. A GVH antitruszt és fogyasztóvédelmi tevékenysége egymást kiegészítve szolgálja a fogyasztók érdekeit.

A GVH feladatainak második pillérét az ún. versenypártolási tevékenysége jelenti. Ennek keretében véleményezi a feladat- és hatáskörét, továbbá a versenyt, a piacra lépés feltételeit érintő, valamint az árakra vagy az értékesítési feltételekre vonatkozó előírásokat tartalmazó szabályozási koncepciókat, jogszabálytervezeteket az önkormányzati rendeletek kivételével. A GVH a jogalkotást, a közhatalmi döntéseket a piaci verseny, mint fontos közérdek érvényesülése érdekében igyekszik befolyásolni. Ezen döntések magukba foglalják a közpolitikák kialakítását, azok alkalmazását, valamint a kormányzat és egyéb állami szervek egyedi adminisztratív lépéseit és beavatkozásait is. A versenypártolás terén a GVH célja, hogy minél több jogszabálytervezet tekintetében tudja megfogalmazni álláspontját, emellett fontos kritérium az is, hogy a GVH versenypártoló javaslatai mennyiben hasznosulnak, azaz milyen mértékben veszi figyelembe azokat a jogalkotó. E célokkal összhangban a GVH továbbra is igyekszik nyomon követni a jogszabálytervezeteket és javaslatai hasznosulását.

Végül a GVH a versenykultúra fejlesztése keretében a verseny társadalmi elfogadottsága, a vállalkozások jogkövető magatartásának előmozdítása, valamint a fogyasztói tudatosság növelése érdekében saját szakmai háttérére épülő tevékenységet lát el, illetve más szervezetek versenykultúra-fejlesztő tevékenységét támogatja, ezzel is hozzájárulva a verseny, valamint a tudatos fogyasztói döntéshozatal közgazdaságtani és jogi kérdéseivel foglalkozó szakmai közélet fejlődéséhez. A GVH versenykultúra-fejlesztő tevékenysége és ehhez kapcsolódóan a versenyjoggal kapcsolatos tudományos kutatási lehetőségek bővítése érdekében a középtávú tervezés által érintett 2024-2026 közti időszakban is több intézkedést tervez végrehajtani.

A GVH erősíteni és támogatni kívánja a hazai szakmai és tudományos műhelymunkát. Ennek részeként támogatja évről évre a Budapesti Corvinus Egyetemen (BCE) folyó versenypolitikai, versenyközgazdasági, alkalmazott mikroökonómiai és viselkedési közgazdaságtani kutatásokat. Ennek keretében évente 2-4 fiatal tehetséges kutató kapcsolódó munkái kerülnek támogatásra. A kutatási eredmények bemutatása a GVH munkatársainak szakmai fejlődését is szolgálja, valamint ezáltal kívánja erősíteni a versenypolitikai döntések közgazdasági megalapozását, amelyek szerepe világszinten növekszik, elsősorban a fúziós és antititrózt ügyekben.

A GVH gondozásában kiadásra kerülő Versenytükör folyóirat szintén hasonló célokat szolgál. Ennek jegyében indítottuk el a Versenytükör-könyvek sorozatot, melynek keretében évente egy adott témát dolgozunk fel önálló kötet formájában tudományos színvonalon. A sorozat első kötete „Közbeszerzés és versenyjog” címmel 2022 őszén jelent meg. A második kötet megjelenését 2023 őszére ütemeztük „A hazai fogyasztóvédelmi jog áttekintése: alapok, kihívások, aktualitások” címmel. A Versenytükör könyvsorozat költségtakarékossági okokból elsősorban online formában jelenik meg, kis darabszámú nyomtatott tiszteletpéldányokkal. A könyvsorozat lehetőséget teremt magyar szerzők – elsősorban a GVH műhelyében készülő – könyveinek kiadására, vagy külföldi szerzők nagy érdeklődésre számot tartó könyveinek magyar nyelven való kiadására. A Versenytükör könyvsorozat egyes, eredetileg magyar

nyelven megjelent köteteinek angolra fordítása és kiadása is célunk azért, hogy elősegítsük a GVH támogatásával megjelent kutatómunkák külföldön való megismertetését. Célunk, hogy a Versenytükrő-könyvek sorozatban évente egy új kötettel jelenjen meg a GVH a tudományos életben.

A jogszerű magatartások elterjesztése érdekében 2023 januárjában a GVH podcast-sorozatot indított, amely rövid, közérthető beszélgetésekben járja körül a versenyjog egy-egy aktuális témakörét. Az új sorozat segítséget jelent mind a fogyasztók, mind a vállalkozások számára, mivel első kézből, tapasztalt szakértőktől kínál könnyen befogadható információkat a gazdasági verseny folyamatairól.

Jogszabályi környezet és középtávú szakmai feladatok

Az eljárási szabályok alkalmazása során felmerülő gyakorlati problémák, valamint az uniós jogi aktusok átültetéséhez kapcsolódó stratégiai döntések következtében folyamatos igény jelentkezik a **Tpvt., az Fttv., vagy az Ákr.** szabályainak kisebb-nagyobb terjedelmű kiigazítására. A GVH ahogy eddig is, úgy a jövőben is aktív szakmai segítséget kíván nyújtani a feladatkörét, működését és eljárásait érintő javaslatok kidolgozásában. A jogalkalmazási keretrendszer korrekciója során folyamatosan biztosítani kell a szakemberek jogszabályváltozásokból fakadó változásokra való felkészülését, ismereteik folyamatos bővítését és a belső eljárási folyamatok jogszabályokkal összhangban álló naprakészen tartását.

A **kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény** (Kertv.) előírásainak megsértése esetében a visszaélésekkel kapcsolatos felügyelet egy részét a GVH látja el. 2020. július 15-én lépett hatályba a Kertv. 7/B. §-a, amelynek célja a HORECA (hotel-restaurant-cafe) piacon általános gyakorlatként alkalmazott kizárólagos termékértékesítési szerződések visszaszorítása, valamint a kisebb italgyártók piacra lépésének elősegítése. A jogszabályt az Országgyűlés 2020 decemberében pontosította, és a már meglévő szerződésekre vonatkozó felkészülési időszakot 2021. augusztus 1-jéig hosszabbította meg, ezen időponttól kezdve valamennyi szerződésnek meg kell felelnie az új szabályoknak a vendéglátóhelyek italkínálata vonatkozásában. A Kertv. 7/B. szabályainak megszegése esetén szintén a GVH jár el, azonban az e jogszabályba ütköző gyakorlatok vizsgálata a hagyományos versenyjogi fellépéshez képest eltérő vizsgálati módszereket, illetve kompetenciákat igényel. A versenyhatóság folyamatosan figyelemmel kíséri a piaci szereplők szerződési gyakorlatait, és jogsértés észlelése esetén fellép a jogsértések megszüntetése érdekében.

A GVH folyamatosan innovatív lépéseket tesz, és a következő években is kiemelt figyelmet fordít az **elektronikus ügyintézés külső és hivatalon belüli folyamatainak fejlesztésére**. A hivatalon belüli folyamatok minél magasabb fokú digitalizálásával növeljük az ügyintézési tevékenység hatékonyságát és gazdaságosságát, továbbá támogatjuk a környezetkímélő

megoldásokat. A **technológiai változásokkal történő lépéstartás** a hardver infrastruktúra felhasználói és szerver oldali korszerűsítését is szükségessé teszik.

A GVH munkájának, eredményeinek nyilvánosság számára történő közzététele céljából, ha szükségesnek tartja, **gyorsjelentést publikál** online és nyomtatott formában, mely nagymértékben növeli a szervezet munkájának átláthatóságát. A fogyasztóvédelmi tudatosság minél magasabb támogatása érdekében folyamatosan keressük az interneten keresztüli tájékoztatási lehetőségeket. A gyorsjelentésen felül a tisztességes piaci verseny védelme és a magyar fogyasztók jogainak érvényesülése tekintetében a GVH működéséről, azzal kapcsolatos eredményeiről tematikus kiadványok formájában is beszámol, illetve ezzel összefüggésben félnapos konferenciákat szervez.

A Forensic technológiát alkalmazó Felderítő Iroda világviszonylatban is a legkorszerűbb technológiai megoldásokat használja a nagy és komplex, strukturált és strukturálatlan adatok, adathalmazok összegyűjtésére, szűrésére és elemzésére. E technológia segítségével a vizsgálok olyan adatokhoz férnek hozzá, amelyeket a Tpvt. alapján indított eljárások során hatékonyan felhasználhatnak. Ezen technológia naprakészen tartása folyamatosan fejlesztett tudást, valamint jelentős forrásokat igényel. A felderítési tevékenységben megszerzett technológiai tudást a GVH nemzetközi fórumokon, például az Európai Bizottság Digital Investigation and Artificial Intelligence munkacsoportjában hasznosítja. Az adatok mennyiségének növekedésével, nem csak az adatok feldolgozási sebességét szükséges növelni, hanem a tárolókapacitást, valamint a tárolóeszközök írási/olvasási sebességét. Az adatbázisokhoz dedikált tárolókapacitás a digitális adatok elterjedése miatt egyre nagyobb tárhelyet és biztonsági mentési megoldásokat igényel, ezért a speciális vizsgálo számítógépek mellett az ezeket kiszolgáló szerver és backup kapacitást folyamatosan bővíteni szükséges.

A GVH feladatkörét érinti a fogyasztóvédelmi jogszabályok végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről és a 2006/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2017/2394/EU rendelet. A rendelet javítja a **határon átnyúló jogsértések** – ideértve a digitális környezetben tapasztalható jogsértéseket is – esetében a kellő hatékonyságú végrehajtást, előtérbe helyezve a tagállami **fogyasztóvédelmi hatóságok közötti kölcsönös segítségnyújtást**.

A versenykorlátozó megállapodások és kartellek a közbeszerzéseket feleslegesen drágító jogsértések. Az ajánlattevők azáltal, hogy megállapodnak egymás között például az ajánlati árakról vagy a piac felosztásáról, a verseny kiiktatásával jelentős mértékben megdrágíthatják a közbeszerzéseket. A GVH ezért évek óta kiemelt figyelmet fordít a **közbeszerzési kartellek feltárására**, valamint a rendelkezésére álló jogszabályi és technikai eszközök minél hatékonyabb és szélesebb körű alkalmazása révén a kartell eljárások gyorsítására. A regionális kartellek elleni fellépés szintén a versenyhatóság fókuszában áll.

A jogsértések vizsgálata során a vállalkozások rendelkezésére állnak a GVH-val való együttműködés lehetőségét biztosító eszközök (például az engedékenységi politika vagy az

egyezségi eljárás), melyek alkalmazását a GVH továbbra is ösztönözni kívánja az eljárások gyorsabb és kevesebb erőforrást igénylő lezárása érdekében.

A digitalizáció elterjedése és az e-kereskedelem általánossá válása jelentősen átalakítja az egyes piacokon a verseny szerkezetét. Az ezzel kapcsolatban felmerülő antitröszt jellegű jogsértésekkel (például viszonteladói árak rögzítése, digitális platformok által alkalmazott kizárólagossági klauzulák, árparitási kikötések) szembeni versenyhatósági fellépés kiemelt jelentőségű, hiszen e jogsértő magatartások magasabb árakat eredményeznek a magyar fogyasztók számára, és elzárják őket attól, hogy innovatív vállalkozások kedvezőbb árak mellett szolgálják ki őket. Az ilyen típusú jogsértések egyrészt korlátozhatják a vállalkozásokat árazási szabadságukban, másrészt s a nagy digitális vállalkozások kiemelt piaci pozíciójuk visszaélve kiszoríthatják versenytársaikat. Mindezek miatt szükséges a GVH folyamatos figyelme és fellépése versenyfelügyeleti eszközökkel.

A vertikális ügyek során tapasztaltak azt mutatják, hogy számos piacon jelenleg is elterjedt gyakorlat a viszonteladói árak rögzítése, a termékek online értékesítésének korlátozása, illetve az értékesítés területi korlátozása. A viszonteladói árak rögzítésének célja a kereskedők közötti árverseny kikapcsolása, melynek eredményeként a korlátozással érintett termékek esetében a fogyasztók magasabb árakkal találkoznak, hiszen a nagyobb hatékonysággal működő kereskedők az alacsonyabb költségeik mellett sem értékesíthetik termékeiket alacsonyabb áron. Az eljárások tapasztalatai alapján a kereskedők gyakran a nehézségeik megoldását a fogyasztói árak magasabb szinten tartásával látják elérhetőnek, nem pedig tevékenységük hatékonyságának javításával. A gyártók, illetve forgalmazók által gyakran alkalmazott megoldás a viszonteladók – adott esetben külföldi konkurenciával szembeni – védelme érdekében az online kereskedelem korlátozása. Egy gyártót vagy forgalmazót a versenyjogi szabályok nem fosztanak meg attól, hogy minőségi követelményeket támasszanak a termékeik online értékesítése során, azonban ezek nem szolgálhatják a forgalmazók online értékesítéseinek megakadályozását. A fenti tapasztalatok fényében a versenyhivatal a továbbiakban is figyelemmel kíséri majd az egyes ágazatokban a vertikális korlátozások elterjedtségének alakulását, az aggályos magatartásokat egyedi versenyfelügyeleti eljárásokban kezeli, valamint kiemelten kíván foglalkozni a hazai vállalkozások versenyjogi tudatosságának fejlesztésével ezen a területen.

A platform-szabályozás és a „kapuőr ökoszisztémák” megfelelő versenyjogi szabályozásának támogatása szintén a GVH céljai között szerepelnek. Ezzel összefüggésben az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LV. törvény alapján 2023. január 1-jei hatállyal a GVH új jogköröket kapott a digitális ágazat vonatkozásában a versengő és tisztességes piacokról, valamint az (EU) 2019/1937 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (digitális piacokról szóló jogszabály) szóló, 2022. szeptember 14-i (EU) 2022/1925 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban. DMA rendelet) érvényesítése kapcsán. A Tptv. alapján a GVH jár el a DMA rendelet szerinti illetékes hatóságként, és ennek keretében segíti az Európai Bizottság DMA rendelet alkalmazására

irányuló tevékenységét, valamint versenyfelügyeleti eljárást indíthat annak megállapítása érdekében, hogy álláspontja szerint a jelentős piaci hatású digitális platformszolgáltatók – vagyis az ún. kapuőrök – megfelelnek-e az uniós jogszabályban foglalt kötelezettségeiknek. Vizsgálata eredményeiről a GVH jelentést tesz a kötelezettségek érvényesítéséért felelős Európai Bizottságnak. Az új jogkörök nem csupán lehetőséget, hanem plusz feladatot is jelentenek a GVH számára, melyek ellátására további költségvetési erőforrás bevonása szükséges a 2024-2026-os időszakban.

A GVH hatásköreinek további bővítését jelenti, hogy a jogalkotó döntése értelmében a versenyhivatal kerül kijelölésre közreműködő tagállami kapcsolattartó hatóságként a belső piacot torzító külföldi támogatásokról szóló 2022. december 14-i (EU) 2022/2560 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: FSR rendelet) szerinti feladatok ellátására.

A GVH fogyasztóvédelmi tevékenységében egyre nagyobb szerepet kap **annak elemzése, hogy az online térben miként alakulnak át a fogyasztói szokások** és magatartásformák, továbbá milyen különbségek térképezhetők fel az online és az offline fogyasztói magatartások között. A digitális rendszerek állandó fejlesztése, új technológiák (például: mesterséges intelligencia) bevezetése a fogyasztói trendekre is kihatással vannak. A fogyasztói szokások változásaira a vállalkozások is reagálnak, üzleti modelljeiket a megváltozott igényekhez igazítják.

A GVH feladata nyomon követni az egyes online jelenlétre alkalmas eszközökkel, az azokon elérhető alkalmazásokkal, működési jellemzőikkel összefüggésben megvalósuló gyakorlatokat, az online platformokon és az online csatornák igénybevételeivel megvalósuló marketingkommunikációk révén tanúsított magatartásokat. Mivel ezek gyorsan változnak, ezért a piacra jellemző folyamatos innovációk miatt komolyabb erőforrásokat igényelnek a GVH részéről is.

A digitális világgal összefüggésben az influenszerek is megkerülhetetlen aktorai a fogyasztói világnak, ezért a GVH kiemelten figyeli a véleményvezérek reklámtevékenységét is, így az ellenőrzés mellett a tájékoztatásaival, így a „Tájékoztató az influenszer marketingről” című kiadványával is segíti a véleményvezéreket abban, hogy miként tudnak jogszerűen reklámozni. A tájékoztatóban a GVH pozitív és negatív példák szemléltetésével mutatja be azt, hogy miként lehet jogszerűen eleget tenni a fogyasztók tájékoztatását biztosító elvárásoknak.

A piaci verseny ösztönzése, valamint a fogyasztók védelme érdekében az árfigyelő rendszer létrehozásáról és működéséről szóló 163/2023. (V.8.) Korm. rendelet alapján 2023. június 30-tól a GVH nyilvános árfigyelő rendszert működtet. Az online árfigyelő rendszerben a termékek fényképes megjelenítése mellett az adott napon érvényes napi ár, korábbi ár és törzsvásárlói ár érhető el nyilvánosan, amely adatokat a kereskedőknek a megelőző nap végéig kell feltölteniük az árfigyelő rendszerbe. Az online árfigyelő rendszer a kötelező akciózásról szóló kormányzati intézkedések mellett napi gyakoriságú árversenyt generált az áruházláncok között, amely hozzájárult az élelmiszer infláció csökkentéséhez. Az árfigyelő 2023. július 1-jei bevezetése után egy hónappal végzett kutatás szerint több, mint 6 milliónyian hallottak róla, az indulás óta

eltelt 2 hónap alatt pedig elérte az 1,2 milliót az egyedi felhasználók száma. A termékkörök bővítése mellett az online árfigyelő rendszert érdemes továbbfejleszteni, melyhez – pozitív kormányzati döntés esetén – várhatóan további anyagi erőforrás bevonása szükséges a GVH részéről (a 2023-ban installált fejlesztésekhez a GVH 210 millió forinttal járult hozzá).

Fogyasztóvédelmi tevékenysége keretében a GVH továbbra is kiemelt figyelmet szentel az adatalapú gazdasághoz köthető tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok feltárására. A GVH hatékony hatósági fellépéséhez az is hozzátartozik, hogy időről időre felülvizsgálja a meglévő stratégiáit, így a **középtávú fogyasztóvédelmi digitális stratégiát**. A fogyasztói érzékenységre tekintettel az online piacterek, platformok, termék- és árösszehasonlító weboldalak, alkalmazások szerepe továbbra is jelentős marad. Ennek keretében nagy hangsúlyt szükséges fektetni a hamis fogyasztói értékelések kiszűrésére, és a honlapokon megjelenő sötét mintázatokra.

A **gyermekeket célzó tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok feltárása** és versenyfelügyeleti eljárások keretében történő vizsgálata továbbra is a GVH figyelmének középpontjában áll, figyelemmel a gyermekek reklámoknak való egyre növekvő kitettségére és az adatvédelmi kérdésekre is az online térben, így a döntéseink mellett a Családbarát Munkacsoportban zajló szakmai munka is ráirányítja a figyelmet a gyermekeknek szóló reklámok szigorúbb fogyasztóvédelmi típusú ellenőrzésére.

A GVH fenntarthatósággal összefüggő fogyasztóvédelmi tevékenységére, illetve a környezetbarát jellegre utaló állítások egyre szélesebb körben terjedő alkalmazására is tekintettel 2020 év végén közzétette az ún. zöld marketinget érintő tájékoztatóját iránymutatásul a vállalkozások számára. A tájékoztató tartalmazza, hogy miképpen kerülhető el a megalapozatlan és a fogyasztókat megtévesztő ún. „környezeti” vagy „zöld” állítások használata. Az ilyen kereskedelmi gyakorlatok vizsgálatának továbbra is kiemelt figyelmet szentel a GVH.

A hagyományos versenyjogi jogalkalmazás során nemzetközi szinten is kérdésként merül fel, hogy hogyan lehet figyelembe venni a fenntarthatósági szempontokat? Lehetséges figyelembe venni hatékonysági előnyként, illetve az olyan joghatóságokban, amelyek alkalmaznak általános közérdek klauzulákat, a fenntarthatóság adott esetben ezekbe is beleérthető. Akárhogy is kerül figyelembevételre, számszerűsítése számos kihívást tartogat. A létező, bár meglehetősen korlátozott számú esetjogi gyakorlat alapján a fenntarthatósági kérdések legreálisabban a versenykorlátozó magatartások körében jelentkeznek, de nem elképzelhetetlen szerepének fokozódása az erőfölénnyel való visszaélések területén sem. Az ilyen jellegű gyakorlatok feltárására is figyelemmel van a hatóság.

A GVH a jövőben is élni fog a **sweep** (gyors, összehangolt és egyidejű online ellenőrzés) eszközével. A tapasztalatok alapján a sweep alkalmas eszköz az esetleges jogsértő gyakorlatok feltárására, valamint lehetőséget ad további lépések megalapozására. A GVH folyamatosan törekszik fogyasztóvédelmi eszköztára alkalmazására annak érdekében, hogy a fogyasztói

érdekek védelme közvetlenül kerüljön a versenyhatósági működés középpontjába. Ennek keretében 2023-tól kezdődően a fogyasztóvédelmi típusú ügyekben is alkalmazzuk a felszólító levél intézményét a Tpv. 36. § (4) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján.

Külföldi példák igazolják, hogy a fogyasztói percepció megismerésében pszichológiai tanulmányok is segíthetik a fogyasztóvédelmi hatóságokat abban, hogy jobban feltérképezzék a fogyasztók viselkedési mintázatait. Mivel a digitális gazdasággal kapcsolatos világban az online fogyasztó többnyire máshogyan viselkedik, mint egy offline fogyasztó, szükséges lehet e viselkedés és döntés pszichés oldalról történő megvilágítása is. Ezért a GVH hazai vezető egyetemek pszichológiai tanszékeivel együttműködést alakított ki, valamint tudatosan törekszik arra, hogy a viselkedési közgazdaságtani alapokat megismerje, illetve egyes elveit eljárásaiban is alkalmazni próbálja. A fogyasztói viselkedést befolyásoló technikák alkalmazásának megértése előtérbe került, különös tekintettel a fogyasztók online térben történő befolyásolási lehetőségeire. A viselkedési közgazdaságtan folyamatosan egyre több öntudatlan és tudatalatti viselkedésmintát tár fel. Felmerülhet a kérdés, hogy milyen képességekkel és ismeretekkel kell rendelkezniük a fogyasztóknak, hogy valóban a szándékuknak megfelelő ügyleti döntést hozzák meg. A neuromarketingen, algoritmikus profilalkotáson és széleskörű adatelemzésen alapuló kereskedelmi kommunikáció korszakában kérdésesnek tűnik, hogy a fogyasztó tudatában van-e saját ügyleti szándékának. Ennek megértéséhez a GVH fontosnak tarja viselkedési közgazdaságtani ismeretek bővítését célzó képzések, tréningek tartását kollégái számára. Ez részben kapcsolódik a korábban említett BCE-vel való együttműködéshez is, annak keretében is támogatja a GVH viselkedési közgazdaságtani kutatásokat.

Az online csatornák növekedésével együtt változó fogyasztói igények és a megjelenő új fogyasztói generációk a digitalizáció kiterjedtebb alkalmazását sürgetik a GVH gyakorlatában is. Napjainkban a fogyasztók piaci jelzései elsődlegesen elektronikus formában érkeznek, a postai úton érkező jelzések háttérbe szorultak az e-mailben, e-papíron és elektronikus úrlapon beérkező jelzések mellett. Ez utóbbiak számossága, valamint a modern technológia begyűrzése a mindennapokba, a korábbi generációkat is adaptációra és az új eszközök alkalmazására kényszeríti. Az ún. nevezett Y- és Z-generációk („digitális bennszülöttek”) kifejezetten az online világban élik életüket, és az állandó online jelenlét mellett az azonnali és gyors kapcsolattartást, üzenetváltást, az azonnali reakciókat igénylik. A felsorolt tények a GVH-t is arra ösztönzik, hogy a digitális eszközöket kiterjedtebben és hatékonyabban alkalmazza akár a fogyasztói tudatosság növelése, akár az ügyfélkapcsolatok hatékonyabbá tétele érdekében, valamint, hogy célzott szolgáltatást nyújtson, amely javítja az ún. ügyfélélményt is.

A GVH az impact assessment keretében 2012 óta számszerűsíti a tevékenységéből származó társadalmi hasznokat. A következő években tervben van az elemzés bővítése, egyrészt az elrettentő hatás számszerűsítésével, másrészt a makrogazdasági változókra (pl. GDP

növekedés, infláció) gyakorolt hatások bemutatásával, harmadrészt pedig a fogyasztóvédelmi ügyekre való kiterjesztéssel.

A GVH célja a szervezeten belüli folyamatainak minél magasabb fokú digitalizálásával növelni az ügyintézési tevékenységének átláthatóságát, hatékonyságát és gazdaságosságát, amely cél eléréséhez **Vezetői Információs Rendszer és Workflow Management Rendszer** bevezetését tervezi annak érdekében, hogy modernizálja a hatósági statisztikák, teljesítménymutatók, munkafolyamatok, projektek előrehaladásának követését, gyorsítani tudja és napra készen tartsa kimutatásait, valamint a jelentős adminisztrációval járó egyes belső folyamatait digitális útra terelje. A Workflow Management Rendszer célja, hogy a HR folyamatok és a beszerzési folyamat támogatása keretében a rendszeresen előforduló, több szervezeti egységét érintő és ezen belül is több személy által közösen végzett, papír alapú adminisztráció-igényes és időigényes feladatait egy könnyen áttekinthető, elektronikus irányba terelje.

Előkészítés alatt van továbbá a jelenleg a Versenytanácsban használt **SharePoint alapú csoportmunka rendszer teljes hivatalra történő kiterjesztése**, mely az egyes szervezeti egységek napi tevékenységeit, a közös vizsgálói és projekt csoportok tevékenységét támogatja fájlok megosztásával, értesítések küldésével, verziókövetéssel és az Office programcsomaggal való integráltság minden előnyével együtt.

A Versenytanácsban érkező szakmai ügyek arányos elosztásának garantálásához előre meghatározott algoritmuson alapuló program használata nélkülözhetetlen. Ezt a feladatot jelenleg az egyedi fejlesztésű, ún. Effector rendszer látja el. Az elmúlt években több mérföldkőben bevezetett NOVA iratkezelési-, és hatósági szakrendszer és annak vezetői szignálási modulja, valamint a Versenytanácsban jelenleg használt, szignálást és ügyteher mérést elősegítő program összehangolása informatikai fejlesztést és költségvetési forrást igényel.

A Versenytörvény felhatalmazza a GVH elnökét piacelemzés, illetve ágazati vizsgálat, valamint gyorsított ágazati vizsgálat elrendelésére, feladatai hatékonyabb és eredményesebb ellátása érdekében, illetve, ha az adott ágazatban a piaci folyamatok a verseny sérülésére, torzulására utalnak. A gyorsított ágazati vizsgálat kifejezetten az ágazati problémák gyors feltárását szolgálja, amelynek kiaknázása, az ehhez szükséges pótlólagos erőforrások biztosításával, szintén hivatali célkitűzés. **A GVH a 2024-2026. közötti időszakban is élni fog a piacelemzési eljárás és az ágazati vizsgálat (ideértve a gyorsított ágazati vizsgálatot is) jogintézményei adta lehetőséggel** annak érdekében, hogy egyes piacok működését, a piaci folyamatokat és az új trendeket feltárja, illetve a verseny torzulása esetén a versenyhatósági fellépést megtegye, illetve azok orvoslása érdekében a jogalkotó, illetve a piaci szereplők számára javaslatokat tegyen. Mindezek miatt további költségvetési erőforrás bevonása szükséges a GVH részéről a 2024-2026-os időszakban.

A jogalkalmazói munkában továbbra is prioritásként jelenik meg az **összefonódásokkal kapcsolatos engedélyezési eljárások** minél gyorsabb és hatékonyabb elintézése annak érdekében, hogy a tranzakciókban rejlő kockázatok csökkenjenek. Ezzel a céllal párhuzamosan

a GVH a részletesebb elemzéseket kívánó eljárásokban folyamatosan növeli a közgazdasági elemzések szerepét, az elemzésre fordítandó erőforrásokat. A GVH emellett - figyelemmel a Tptv. módosítására is, amelynek értelmében közzé kell tennie, hogy adott évben mely piacokat érintően adott ki hatósági bizonyítványt – döntései kereshetőségének fejlesztését is tervezi. Ez segítségül szolgálhat a piaci szereplők számára, hogy mely piacokon és milyen összefonódásokat vizsgált a Versenyhivatal.

Kiemelten fontos a **versenyjogi megfelelés ösztönzése**, ennek érdekében a következő években is alkalmazni kívánja a Versenyhivatal a figyelmeztetés jogintézményét a KKV-kkal szemben, mely mellett a vállalkozások számára megfelelési program kialakítását írja elő azzal a céllal, hogy támogassa őket a jövőbeni jogsértések megelőzésében. A versenyjogi megfelelés ösztönzésével összefüggésben a Versenyhivatal eszköztára 2023. január 1-jétől új lehetőséggel, a **felszólító levéllel** bővült, amely lehetőséget ad az Elnöknek ahhoz, hogy feltételezett jogsértés esetén, egyes esetekben megelőző jelleggel ismertesse a GVH aggályait az érintett vállalkozásokkal. A felszólító levél – ún. „soft law” eszközként – a fokozatosság elve alapján segítheti a cégeket a kifogásolható piaci magatartás felülvizsgálatában és módosításában, rugalmas lehetőséget biztosítva a gyanítható versenyproblémák önkéntes orvoslására, ezáltal elkerülve a költségesebb versenyfelügyeleti eljárással járó időt és terheket mind a hatóság, mind a vállalkozások részéről.

A GVH továbbra is **aktív szerepet kíván betölteni a nemzetközi versenyjogi, versenypolitikai szervezetekben**, illetve jogalkalmazási tevékenysége során szoros kapcsolatban áll az Európai Versenyhatóságok Hálózatával (European Competition Network – ECN), amely az Európai Bizottságot és az Európai Unió tagállamainak nemzeti versenyhatóságait tömörítő együttműködés. A GVH aktívan részt vesz a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (Organisation for Economic Co-operation and Development – OECD) munkájában, az OECD Verseny Bizottságának évente két alkalommal megrendezésre kerülő üléseihez rendszeresen hozzájárulásokat készít. A nemzetközi együttműködés harmadik fontos színtere a Nemzetközi Versenyhálózat (International Competition Network – ICN), amelyben a GVH a Hivatali Hatékonyság Munkacsoport társelnöki pozícióját tölti be 2025-ig. A világ mintegy 140 jogrendszerének (országának és nemzetközi szervezetének) versenyhatóságait felölelő együttműködés évente szervez konferenciákat. A GVH szakmai munkájának további nemzetközi elismerése, hogy 2023-ban a GVH elnökét állandó tagnak jelölték a Nemzetközi Versenyhálózat Vezetői Testületébe (ICN Steering Group), melyről az ICN 2023 októberben szavaz a barcelonai konferencián. A GVH részt vesz az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciájának (United Nations Conference on Trade and Development – UNCTAD) versennyel kapcsolatos munkájában is, továbbá ápolja a kétoldalú nemzetközi versenyjogi kapcsolatokat is. A Visegrádi Csoport (V4) korábbi magyar elnöksége idején a GVH nemzetközi konferenciákat szervezett.

A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) és a Versenyhivatal által 2005-től működtetett Budapesti Versenyügyi Regionális Oktatási Központ célja, hogy a két

intézmény szakmai háttérére építve támogatást nyújtson a versenyjog és a versenypolitika területén a kelet-, délkelet- és közép-európai államok versenyhatóságai számára versenyjogi képzések és egyéb szakmai programok szervezésével. A GVH így vezető szerepet kapott a régióban található fiatal piacgazdaságok fejlesztésében.

A ROK által szervezett szakmai szemináriumok témái a versennyel kapcsolatos kérdések széles skáláját ölelik fel, amelyek során a résztvevők a versenypolitikai- és közgazdasági elméletekről, a versenyjog és versenypolitika területén alkalmazandó bevált nemzetközi gyakorlatokról és az Európai Bizottság joggyakorlatáról szerezhetnek bővebb ismereteket.

A ROK a kedvezményezett versenyhatóságok igényeit szem előtt tartva, a hatóságok vezetőivel és a résztvevőkkel folytatott rendszeres párbeszéd eredményeképpen egy folyamatosan fejlődő, a szeminárium résztvevők képzési igényeinek megfelelő struktúrát alakított ki az évek során. A 2024-2026. közötti időszakban évente hét-nyolc szeminárium megrendezését irányoztuk elő. A rendezvények közül külön kiemelendő az EU-s tagországok számára rendezett két bírói képzés, amelyek lebonyolítására az elmúlt években a GVH sikeresen elnyerte az Európai Unió pénzügyi támogatását is. A GVH a versenyjogi szakmai képzések mellett oktató videók, illetve hírlevelek révén kívánja fenntartani és tovább erősíteni a térségben betöltött szerepét.

A GVH a jövőben nagyobb hangsúlyt kíván fektetni az Európai Bizottság kezelésében lévő eszköz, a TAIEX programjaiban való részvételi lehetőségek kihasználására. A Technical Assistance and Information Exchange (TAIEX), vagyis Technikai Segítségnyújtási Információcsere az Európai Bizottság által 1996-ban létrehozott eszköz, amelynek célja, hogy a kedvezményezett országok könnyebben megértsék, átültessék és alkalmazzák az EU joganyagát.

A TAIEX támogatja a tagállami közigazgatásokat az uniós jogszabályok közelítésében, alkalmazásában és végrehajtásában, valamint megkönnyíti az uniós joggyakorlatok ismertetését. A TAIEX nagyrészt az igényekhez igazodik, és háromféle módon nyújt megfelelő, személyre szabott segítséget a felmerülő problémák kezelésére:

- **szeminárium, workshop** (maximum 2 nap, célja az uniós vívmányok bemutatása és magyarázata szélesebb hallgatóság számára, helyszín a kedvezményezett ország),
- **szakértői kiküldetés** (maximum 5 nap, célja a jogszabálytervezetek megvitatása, legjobb gyakorlati megoldások bemutatása, helyszín a kedvezményezett ország),
- **tanulmányút** (maximum 5 nap, célja a tagállami közigazgatási folyamatok első kézből való megismertetése, helyszín az adott tagállam).

A Twinning program mellett párhuzamosan működik, úgymond kiegészítik egymást, figyelembe veszi a kereslet-kínálati igényeket. A program keretében a kedvezményezett államok/ hatóságaik jelezhetik képzési igényeiket, amit a Bizottság megszervez és a szakértői adatbázisából előadókat jelöl ki. A versenyhatóság szakértőinek regisztrálniuk kell a szakértői adatbázisba és jelezhetik valamely képzési eseményen részvételi szándékukat. Emellett a kedvezményezett országoknak lehetősége van konkrét ország, szervezet és személy

megjelölésére is, amitől/akitől a szakértői támogatást várja. A projekt hosszúsága 2 és 5 nap között mozog, vagyis nem megterhelő sem a küldő, sem a fogadó félnek.

A GVH számára a TAIEX programhoz való csatlakozás újabb lehetőséget biztosít - a már fennálló OECD ROK képzéseken felül – a keleti és délkeleti jelenlét erősítésében a versenyjogi továbbképzés területén. A felsorolás teljessége nélkül kedvezményezett országgént érintettek: Montenegró, Törökország, Macedónia, Szerbia, Albánia, Örményország. A hivatal kollégáinak jelenléte ezen országokban nagyban elősegíti a már fennálló és új gazdasági kapcsolatok erősítését. Másrészt a hivatal kollégáinak kiváló lehetőséget biztosít szakmai fejlődésük szempontjából.

Figyelembe véve azt a tényt, hogy a *Türk Tanács* tagállamai egyre fontosabb szerepet játszanak a magyar külpolitikai törekvésekben: Törökországgal, Azerbajdzsánnal és Kazahsztánnal évek óta stratégiai partnerségi szinten vannak a kapcsolatai az országnak. Magyarország terve, hogy Kirgizisztán és Üzbegisztán vonatkozásában is erősítse ezeket a külügyi és külgazdasági együttműködések. Ehhez igazodva, figyelemmel a magyar nemzeti külpolitikai és külgazdasági érdekekre a GVH is ezt az irányvonalat követi és együttműködik a Türk Államok Szervezetének (TÁSZ) versenyhatóságaival.

A TÁSZ tagokkal jelenleg a GVH-nak nincs kétoldalú együttműködési megállapodása (MoU), azonban előkészítés alatt van Azerbajdzsán versenyhatóságával a megállapodás megkötése.

Fontos megemlíteni, hogy az OECD-GVH ROK képzési programjában jelenleg is részt vesz Azerbajdzsán, Kazahsztán és Kirgizisztán. Az OECD-vel közösen napirenden van Üzbegisztán ROK kedvezményezetti státuszának előkészítése, ill. az OECD és Üzbegisztán között a Versenybizottság területén való kapcsolatok szorosabbra fűzése.

Teveink szerint a kapcsolatok megerősítése céljából a GVH kezdeményezhetne 2024 tavaszán Budapesten a TÁSZ tagok versenyhatóságai vezetői részvételével egy csúcstalálkozót. A találkozóra sor kerülhetne az OECD-GVH ROK 2024 tavaszi hivatalvezetői értekezletével párhuzamosan, hiszen a TÁSZ állandó tagjai közül három versenyhatóság vezetője ekkor Budapesten fog tartózkodni.

A Versenyhivatal a fogyasztóvédelem területén is jelen van a nemzetközi szinten. Európai szinten az Fogyasztóvédelmi Együttműködési Hálózatban (Consumer Protection Cooperation Network – CPC Network) vállal részt. Globálisan a Nemzetközi Fogyasztóvédelmi és Végrehajtási Hálózat (International Consumer Protection and Enforcement Network – ICPEN), valamint az UNCTAD fogyasztóvédelmi szakmai munkacsoportjaiban rendelkezik tagsággal, valamint az OECD Fogyasztóvédelmi Bizottságának munkáját is támogatja.

Az Európai Unió Tanácsának soros elnöke 2024. július-decemberi időszakban Magyarországra lesz, a GVH ezzel összefüggésben versenyjogi konferencia szervezését tervezi.

A tagállami versenyhatóságok helyzetének a hatékonyabb jogérvényesítés céljából történő megerősítéséről és a belső piac megfelelő működésének biztosításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2019/1 európai parlamenti és tanácsi irányelv (24) preambulumbekzdése szerint „ahhoz, hogy a nemzeti versenyhatóságok hatékonyan el tudják látni feladataikat az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazása során, rendelkezniük kell a megfelelő erőforrásokkal a következők tekintetében: szakszerű jogi és közgazdasági értékelések végzésére alkalmas, képzett személyzet”. A GVH hatáskörének elmúlt években látható dinamikus bővülése és ezen hatáskörök szakszerű ellátásának igénye szükségessé teszi a megfelelő erőforrások biztosítását. E követelmény teljesülése érdekében **a GVH kiemelt célként kezeli a meglévő vizsgálói állomány megtartását és fejlesztését, valamint a releváns tapasztalattal rendelkező szakemberek vizsgálói állományba való felvételét.** E cél megvalósítása különösen fontos a versenyfelügyeleti eljárás vizsgálati szakaszában eljáró, az ügyeket megindító és a tényállás feltárását végző szakemberek tekintetében.

A teljesítményértékelés és a szervezeti beillesztés fejlesztése a szervezeti hatékonyság magas szinten tartása érdekében a GVH az elkövetkező időszakban tervezi a teljesítményértékelési rendszerének megújítását. Célunk egy olyan megfelelő informatikai szoftverrel is támogatott értékelési rendszer bevezetése, amely biztosítja a vezetői ellenőrzést és visszajelzést a köztisztviselők munkájára akár év közben is, valamint a középvezetők teljesítményét is objektívebb módszerekkel (360 vagy 180 fokos értékelés) képes mérni, így a jelenleginél bővebb információt biztosítva a vezető-utánpótlási és a személyzetfejlesztési döntések meghozatalához.

Szintén középtávú terveink között szerepel a szervezeti beilleszkedés folyamatának korszerűsítése tudásmenedzsment eszközökkel. A betanulási folyamat lerövidítésével az egyéni teljesítmény hamarabb éri el az elvárt szintet, így a munka hatékonysága nő. A tudásmenedzsment eszközök bevezetése hozzájárul ahhoz, hogy a szervezeti tudás gyarapodjon és a fluktuáció mellett az értékes tudás egy része a szervezeten belül maradjon, átörökítődve az új belépőkre.

Versenyfelügyeleti bírság, bevételek várható alakulása

A GVH által kiszabott versenyfelügyeleti bírságból – amely központi kezelésű előirányzat – az elmúlt évek működésének tükrében évente plusz 1,2 milliárd forint tényleges bevétel becsülhető. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy az engedékenységi politikának köszönhetően akár a versenyfelügyeleti eljárás megindítását megelőzően, azt megalapozó engedékenységi kérelem következtében, vagy a versenyfelügyeleti eljárások megindítását követően felmerülhetnek olyan, a becsült bírságbevételt befolyásoló körülmények (például bírság mérséklésére irányuló engedékenységi kérelem, egyezségi eljárás, a versenyhivatallal való együttműködő magatartás, részletfizetési kérelmek, továbbá versenyfelügyeleti eljárások lezárást követő jogorvoslatok során hozott bírósági döntések), melyek a tervezett bírság bevétel

mértékére nagy hatással lehetnek, ily módon jelentősen befolyásolhatják a fenti becült bevételi számot.

Budapest, 2023. szeptember 29.

Rigó Csaba Balázs
elnök